

Številka: 018-34/2023-3
Datum: 13. 4. 2023

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu dr. Mateje Škabar, kot predsednice senata, ter Aleksandra Petrovčiča in Andraža Žvana, kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »Dobava antivibratorjev za DV 110 kV Ajdovščina-Divača ter DV 220 kV Podlog-Žerjavinec«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja ELEKTROTEHNA ELEX INTERNATIONAL TRADE d.o.o., Dunajska cesta 21, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika ELES, d.o.o., sistemski operater prenosnega elektroenergetskega omrežja, Hajdrihova ulica 2, Ljubljana (v nadaljevanju: naročnik), dne 13. 4. 2023

odločila:

1. Zahtevku za revizijo se ugotovi in se razveljavi odločitev naročnika, kot izhaja iz dokumenta »Odločitev o zavrnitvi vseh ponudb za javno naročilo: "Dobava antivibratorjev za Dv 110kV Ajdovščina-Divača ter DV220kV Podlog-Žerjavinec"«, številka 894/BN/JN2022/00343 z dne 2. 3. 2023.
2. Naročnik je dolžan vlagatelju povrniti stroške postopka pravnega varstva v višini 1.156,00 EUR v roku 15 dni od prejema tega sklepa, v primeru zamude pa skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od prvega dne po poteku roka za prostovoljno izpolnitev do plačila. Višja stroškovna zahteva vlagatelja se zavrne.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem naročilu male vrednosti je bilo na Portalu javnih naročil objavljeno dne 17. 1. 2023, pod številko objave JN000218/2022-W01.

Naročnik je dne 2. 3. 2023 sprejel in istega dne na Portalu javnih naročil objavil dokument »*Odločitev o zavrnitvi vseh ponudb za javno naročilo: "Dobava antivibratorjev za Dv 110kV Ajdovščina-Divača ter DV220kV Podlog-Žerjavinec"*«, številka 894/BN/JN2022/00343, iz katerega izhaja, da je zaradi bistveno spremenjenih okoliščin, povezanih z obsegom del in planiranimi roki izvedbe, na podlagi petega odstavka 90. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3) zavrnil vse prejete ponudbe.

Vlagatelj je zoper naročnikovo odločitev o zavrnitvi vseh ponudb z vlogo z dne 7. 3. 2023 vložil zahtevek za revizijo. V zahtevku najprej zatrjuje, da je izpodbijana odločitev neobrazložena. Po zatrjevanju vlagatelja naročnik ni podal nikakršnih informacij o tem, katere konkretno so tiste okoliščine, ki naj bi se bistveno spremenile od začetka oddaje javnega naročila, v čem konkretno naj bi bili neustrezni obseg del in planirani roki izvedbe, kot tudi ne o tem, katere roke ima naročnik v mislih, ali bi bilo treba te roke podaljšati ali skrajšati in za koliko, prav tako pa ne o tem, na kakšen način namerava naročnik spremeniti obseg del ter pogoje v novem postopku javnega naročanja in ali so s spremenjenimi pogoji mišljeni roki ali kaj drugega. Naročnik le splošno navaja, da naj bi se »*bistveno spremenile okoliščine, povezane z obsegom del in planiranimi roki izvedbe*«, vendar vlagatelj teh navedb ne more preveriti, saj je naročnikova obrazložitev povsem splošna in nekonkretizirana. V primeru, ko obrazložitev odločitve (o zavrnitvi vseh ponudb) nima vsebine, pa ponudnik (vlagatelj) nima možnosti, da razloge za sprejem odločitve izpodbija, prav tako pa organ pravnega varstva ne more preizkusiti zakonitosti odločitve. Navedeno izhaja tudi iz najnovejše prakse Državne revizijske komisije, tj. iz odločitve v zadevi št. 018-011/2023. Ugotoviti torej gre, da je izpodbijana odločitev neobrazložena in je zato ni mogoče preizkusiti, posledično pa jo je treba že iz tega razloga razveljaviti. Poleg tega razlog, ki ga v odločitvi o zavrnitvi vseh ponudb (sicer povsem splošno in nekonkretizirano) navaja vlagatelj, tudi ni resničen, temveč je navidezen. Ker naročnik obsega javnega naročila (tj. količine in vrste blaga, ki se dobavi) ni fiksiral, pač pa je zahteval, da mora biti ta skluden s študijo, ki jo izdelajo ponudniki, obseg del v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ni mogel biti določen neustrezno. Poleg tega se pri naročniku od roka za oddajo ponudb do sprejema odločitve o zavrnitvi vseh ponudb niso bistveno spremenile prav nobene okoliščine, ki bi bile povezane s predmetnim javnim naročilom. Vlagatelj tudi ne ve, katere »roke izvedbe« ima naročnik v mislih, saj izvedba ni enako kot dobava blaga, ki je v konkretnem primeru predmet javnega naročila. Tudi če ima naročnik v mislih rok dobave, ki je edini določen v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, pa njegova arbitrarna sprememba, ki bi bila sama sebi namen, ne bi predstavljala utemeljenega razloga za zavrnitev vseh ponudb. Iz navedenega tako izhaja, da razlog, ki ga navaja naročnik v odločitvi o zavrnitvi vseh ponudb, ni resničen, stvaren in ni objektiviziran, temveč je navidezen. Vlagatelj zato predlaga, da Državna revizijska komisija zahtevku za revizijo ugotovi in razveljavi odločitev o zavrnitvi vseh ponudb, zahteva pa tudi povračilo stroškov postopka pravnega varstva.

Naročnik je s sklepom, številka /896/mpo z dne 17. 3. 2023, zahtevek za revizijo zavrnil, posledično pa je zavrnil tudi vlagateljevo zahtevo za povračilo stroškov postopka. Navaja, da je vsebina predmetnega javnega naročila dobava antivibratorjev, ki bi ustrezno dušili eolske vibracije na naročnikovih daljnovodih. Naročnik je v tehničnih razpisnih pogojih navedel, da je potrebno z antivibratorji opremiti oba sistema vodnikov na DV 2x110 kV Ajdovščina-Divača ter sistem vodnikov na DV 220 kV Podlog-Žerjavinec, na delu območja trase Cirkovce-Žerjavinec. Pri predmetnem javnem naročilu za naročnika ni bistveno, s kakšno opremo se bo na daljnovodih zagotovilo ustrezno dušenje vibracij, temveč je zanj pomemben le končni rezultat po montaži te opreme – to je maksimalno zmanjšanje vpliva vibracij vodnika, ki jih povzročajo vetrovi majhnih hitrosti. Vsak zainteresiran ponudnik je bil zato pozvan, da v okviru svoje ponudbe pripravi študijo, v kateri sam določi tako tip antivibratorjev, ki ga šteje za ustreznega glede na dejansko stanje daljnovodov, kot tudi potrebno število antivibratorjev, način montaže, mesta vpetja itd. Ponudnik je za pripravo študije (in s tem ponudbe) moral obvezno upoštevati naročnikove vhodne podatke glede stanja na daljnovodih. Pravilni naročnikovi vhodni podatki so bili tako bistvenega pomena

za pripravo ponudbe, ki bi zadostila naročnikovim dejanskim željam in potrebam. Po roku za oddajo ponudb pa je naročnik ob ponovnem pregledu tehničnih razpisnih pogojev ugotovil, da vhodni podatki, na katerih bazira javno naročilo (posledično pa ponudbe vseh ponudnikov), niso v celoti skladni z dejanskim stanjem, zato se mora obseg del bistveno spremeniti. Ugotovljeno je namreč bilo, da pri pripravi tehnične razpisne dokumentacije niso bili upoštevani vsi potrebni tehnični vidiki ter podatki, ki bi v celoti odražali dejansko stanje na daljnovodu in so nujno potrebni za pravilno določitev števila antivibratorjev in načina njihove pritrditve. Na podlagi podatkov iz razpisne dokumentacije torej ni bilo mogoče pripraviti ponudb za dobavo ustreznega števila antivibratorjev, s katerimi bi bila dosežena ustreznost dušenja vibracij, ki bi ustrezala dejanskemu stanju na daljnovodu. Ker je do ugotovitve te neskladnosti prišlo šele po roku za oddajo ponudb, naročnik razpisne dokumentacije ni mogel več popraviti, niti ni mogel več ustaviti postopka, zato je zavrnil vse ponudbe. Nenazadnje je tudi Državna revizijska komisija že večkrat zapisala, da je oblikovanje predmeta javnega naročila v domeni naročnika (in ne v domeni potencialnih ponudnikov). Kako bo naročnik oblikoval predmet javnega naročila, je primarno njegova poslovna odločitev, pri kateri mora, upoštevajoč lastne potrebe in specifične značilnosti predmeta, izbrati tako rešitev, ki bo zagotovila gospodarno, učinkovito in uspešno porabo javnih sredstev. Dalje se ni mogoče strinjati z vlagateljem, da je razlog za zavrnitev vseh ponudb navidezen in neresničen. Dejstvo je, da je prišlo do napake na naročnikovi strani, ki se je ni dalo sanirati na drugačen način. Oddaja javnega naročila v izvedbo namreč ni edini možen zaključek postopka oddaje javnega naročila. ZJN-3 naročniku ne nalaga dolžnosti, da javno naročilo odda, stališče, da sme naročnik vedno prekiniti postopek javnega naročanja in ga zaključiti brez izbire najugodnejše ponudbe (celo v primeru, če je do nemožnosti izbire prišlo zaradi njegove napake), pa izhaja tudi iz prakse Sodišča Evropske unije. Naročnik je zato prepričan, da je pri sprejemu izpodbijane odločitve ravnal povsem pravilno in zakonito.

Vlagatelj, ki mu je bil sklep o zavrnitvi zahtevka za revizijo (skupaj s pravnim poukom glede možnosti opredelitve) vročen dne 20. 3. 2023, se do navedb naročnika iz navedenega sklepa ni opredelil.

Naročnik je Državni revizijski komisiji dne 22. 3. 2023 odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in o predrevizijskem postopku.

Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu ter po preučitvi navedb vlagatelja in naročnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Med vlagateljem in naročnikom je spor o zakonitosti naročnikove odločitve o zavrnitvi vseh ponudb. Vlagatelj zatrjuje, da je odločitev o zavrnitvi vseh ponudb neobrazložena, razlog za zavrnitev vseh ponudb pa je navidezen.

Državna revizijska komisija uvodoma pritruje navedbi strank, da oddaja naročila v izvedbo ni edini možen zaključek postopka oddaje javnega naročila. ZJN-3 ne določa oziroma naročniku ne nalaga dolžnosti, da javno naročilo odda, temveč ureja tudi primere, ko se postopek oddaje javnega naročila ne konča z izbiro najugodnejšega ponudnika. Razlogi za neuspešen zaključek postopka oddaje javnega naročila so lahko bodisi na strani ponudnikov, ki so oddali nedopustne ponudbe, zaradi česar naročnik vse ponudbe zavrne (1. alineja tretjega odstavka 90. člena ZJN-3), bodisi na strani naročnika, ko ta zaradi razlogov na svoji strani ne odda javnega naročila. Peti odstavek 90. člena ZJN-3 tako določa, da lahko naročnik na vseh stopnjah postopka po izteku roka za odpiranje ponudb zavrne vse ponudbe. Če je naročnik zavrnil vse ponudbe, mora o razlogih za takšno odločitev in o tem, ali bo začel nov postopek, obvestiti ponudnike ali kandidate. Kadar izvaja naročnik postopek javnega naročanja, v katerem objavi povabilo k sodelovanju, mora navedeno odločitev objaviti na Portalu javnih naročil in, če je to glede na vrednost ali

predhodne objave primerno, v Uradnem listu Evropske unije. Kadar naročnik zavrne vse ponudbe, lahko izvede za isti predmet nov postopek javnega naročanja le, če so se bistveno spremenile okoliščine, zaradi katerih je zavrnil vse ponudbe.

Kot pravilno izpostavljata stranki, je Državna revizijska komisija že v več svojih odločitvah, v katerih je obravnavala zakonitost naročnikove odločitve o zavrnitvi vseh ponudb, opozorila na prakso Sodišča Evropske unije, ki je pri razlagi skupnostnega prava navedlo, da naročniki ob sprejemu odločitve o zaključku postopka oddaje javnega naročila brez izbire najugodnejše ponudbe ali začetku novega postopka uživajo širok preudarek, pri čemer evropsko pravo javnih naročil ne zahteva, da bi naročniki takšno odločitev smeli sprejeti le v izjemnih primerih ali na podlagi posebej upravičenih razlogov (prim. zadevi št. C-27/98, točke 23, 25 in 33, ter št. C-244/02, točka 29). Sodišče Evropske unije je ob tem opozorilo, da morajo naročniki pri preklicu javnega razpisa (kljub temu, da direktive s področja javnega naročanja, razen dolžnosti obveščanja, ne določajo nobenih posebnih pravil, ki bi se nanašala na vsebinske ali formalne pogoje za sprejem take odločitve) spoštovati temeljna pravila prava Evropske Unije, še posebej načela, vsebovana v Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, ki zadevajo svobodo ustanavljanja in svobodo opravljanja storitev (zadeva št. C-92/00, točka 42). Naročnik sme vedno prekiniti postopek oddaje javnega naročila in ga zaključiti brez izbire najugodnejše ponudbe, celo v primeru, če je do nemožnosti izbire prišlo zaradi napake naročnika, pod pogojem, da je takšna odločitev sprejeta ob spoštovanju temeljnih pravil skupnostnega prava o javnem naročanju, zlasti načela enake obravnave (zadeva št. C-244/02, točka 36). V sodbi zadeve št. C-440/13 je Sodišče Evropske unije zapisalo, da naročnik ne more biti zavezan, da zaključi začet postopek za oddajo javnega naročila in da naročilo odda, če na koncu postopka za oddajo naročila ostane le en ponudnik, ki bi bil sposoben naročilo izvršiti, člene 41(1), 43 in 45 Direktive številka 2004/18/ES pa je treba razlagati tako, da člen 45 Direktive številka 2004/18/ES – če pogoji za uporabo razlogov za izključitev, ki so v njem določeni, niso izpolnjeni – ne ovira tega, da naročnik sprejme odločitev, da ne odda javnega naročila, za katero je bilo objavljeno obvestilo, in da tega naročila ne odda dokončno edinemu preostalemu ponudniku, ki je bil začasno določen za izbranega ponudnika. Obrazložitev odločitve o razveljavitvi lahko tako temelji na razlogih, ki so z vidika javnega interesa povezani zlasti s presojo smotrnosti, da se zaključi postopek za oddajo javnega naročila, med drugim ob upoštevanju morebitne spremembe gospodarskega konteksta ali dejstev ali celo potreb zadevnega naročnika. Tako odločitev je mogoče obrazložiti tudi z nezadostno konkurenco, saj bi na koncu postopka za oddajo zadevnega naročila ostal le en ponudnik, ki bi bil sposoben to naročilo izvršiti (gl. zlasti točke od 35 do 37 omenjene sodbe). Drugačnega zaključka ni napraviti niti na podlagi Direktive 2014/24/EU z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (Uradni list EU, št. L 94/2014), ki je v pravni red Republike Slovenije prenesena z ZJN-3 (drugi odstavek 1. člena ZJN-3).

Iz navedenega izhaja, da veljavni predpisi ne določajo posebnih kriterijev, po katerih bi bilo mogoče presojati utemeljenost oziroma dopustnost razlogov za zaključek postopka oddaje javnega naročila brez oddaje slednjega, tovrstnih kriterijev pa ni izoblikovala niti sodna praksa. Navedeno posledično pomeni, da ni mogoče kot neskladne s predpisi o javnem naročanju opredeliti pravzaprav nobene odločitve o zavrnitvi ponudb, pri sprejemu katere so bila spoštovana temeljna pravila skupnostnega prava o javnem naročanju. Zato presoja zakonitosti naročnikove odločitve o zavrnitvi ponudb v revizijskem postopku obsega zlasti preverjanje (v mejah revizijskih navedb), ali je naročnik pri sprejemu izpodbijane odločitve ravnal v skladu s temeljnimi pravili skupnostnega prava o javnem naročanju, predvsem, ali je naročnik morebiti ravnal netransparentno in diskriminatorno oziroma je ponudnike obravnaval neenakopravno.

Načelo enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3) naročnika obvezuje, da mora med ponudniki na vseh stopnjah postopka javnega naročanja glede vseh elementov zagotoviti, da med njimi ni razlikovanja. Kadar naročnik na podlagi petega odstavka 90. člena ZJN-3 postopek

oddaje javnega naročila zaključiti z zavrnitvijo vseh ponudb, je o kršitvi načela enake obravnave ponudnikov mogoče govoriti zlasti v primeru, kadar je razlog za zaključek postopka naveden le formalno oziroma navidezno, dejansko pa je uporabljen z namenom, da se enega ali več ponudnikov postavi v neupravičeno boljši oziroma slabši položaj v primerjavi z drugimi ponudniki.

V obravnavanem primeru je naročnik v obrazložitvi izpodbijane odločitve zapisal:

»/.../Naknadno, po roku za oddajo ponudb, je naročnik ugotovil, da so se od začetka oddaje javnega naročila bistveno spremenile okoliščine povezane z obsegom del in planiranimi roki izvedbe. Na podlagi tega naročnik skladno s petim odstavkom 90. člena ZJN-3 zavrača vse prispele ponudbe in posledično naročila po tem postopku ne bo oddal.

Naročnik bo začel nov postopek javnega naročanja v spremenjenem obsegu in pod spremenjenimi pogoji, o čemer bodo interesenti obveščeni v skladu s predpisi o javnem naročanju.«

Vlagatelj v zvezi s citirano obrazložitvijo naročniku (po vsebini smiselno) očita, da je razlog, s katerim naročnik utemeljuje odločitev o zavrnitvi vseh ponudb, splošen, pavšalen in nekonkretiziran, izpodbijana odločitev pa je zato neobrazložena.

Državna revizijska komisija v zvezi z vprašanjem (ne)obrazloženosti odločitve o zavrnitvi vseh ponudb uvodoma pojasnjuje, da ZJN-3 ne določa kriterijev za ugotavljanje ustreznosti vsakokratne obrazložitve odločitve o (ne)oddaji javnega naročila, je pa te skozi svojo prakso izoblikovala Državna revizijska komisija (med drugim tudi v okviru zadeve št. 018-011/2023, na katero se sklicuje vlagatelj). Kot pravilno izpostavljata že stranki sami, je v skladu z ustaljeno prakso Državne revizijske komisije namen odločitve o oddaji javnega naročila (enako pa tudi odločitve o zavrnitvi vseh ponudb) iskati zlasti v seznanitvi ponudnikov z zadostnimi informacijami, potrebnimi za učinkovito uveljavljanje pravnega varstva (prim. odločitve v zadevah št. 018-173/2018, 018-108/2021, 018-016/2022, 018-070/2022, 018-011/2023). V tem okviru se za obrazložitev odločitve ne zahteva, da bi bila vseobsežna, mora pa vsebovati jasne in nedvoumne razloge naročnika do te mere, da je ponudnikom omogočena seznanitev z utemeljitvijo odločitve in preizkus zakonitosti slednje, s čimer je na eni strani ponudnikom dana možnost zaščite njihovih pravic in pravnih interesov, na drugi strani pa je organu pravnega varstva omogočena presoja zakonitosti takšne odločitve (v kolikor je ta zahtevana). Ali je odločitev o (ne)oddaji javnega naročila zadostno obrazložena, se presoja v vsakem konkretnem primeru posebej, ob upoštevanju vseh okoliščin posameznega primera.

V obravnavanem primeru Državna revizijska komisija na podlagi preučitve izpodbijane odločitve ugotavlja, da je razlog, s katerim naročnik utemeljuje odločitev o zavrnitvi vseh ponudb, splošen, pavšalen in nekonkretiziran. Naročnik namreč zgolj splošno navaja, da so se od začetka oddaje javnega naročila bistveno spremenile okoliščine, povezane z obsegom del in planiranimi roki izvedbe, pri tem pa ne pojasni, kako konkretno so se te okoliščine spremenile. Še več – iz izpodbijane odločitve ni jasno niti, kaj natanko ima naročnik v mislih z »okoliščinami, povezanimi z obsegom del«, in kaj z »okoliščinami, povezanimi s planiranimi roki izvedbe«. Kot pravilno izpostavlja vlagatelj, je namreč v konkretnem primeru predmet javnega naročila dobava blaga, ne pa izvedba storitve ali gradnje. Tudi v primeru, da ima naročnik z »okoliščinami, povezanimi z obsegom del«, v mislih okoliščine, povezane z obsegom dobave, iz odločitve ni mogoče razbrati, katere konkretno so te okoliščine, ki naj bi se bistveno spremenile (npr. število daljnovodov, ki jih je potrebno upoštevati pri oceni potrebne količine antivibratorjev), niti ni mogoče razbrati, ali je po oceni naročnika zaradi spremembe teh okoliščin potrebno obseg del (oziroma obseg dobave) povečati ali zmanjšati. Ker je predmet javnega naročila dobava blaga, tudi ni jasno, kaj konkretno ima naročnik v mislih z »okoliščinami, povezanimi s planiranimi roki izvedbe«. Ne glede na to,

katere (konkretne) okoliščine ima naročnik v mislih z »okoliščinami, povezanimi s planiranimi roki izvedbe«, pa iz izpodbijane odločitve ni razvidno niti, ali naj bi bili »planirani roki izvedbe« prekratki ali naj bi bili predolgi.

Državna revizijska komisija se na podlagi ugotovljenega strinja z vlagateljem, da je naročnik odločitev o zavrnitvi vseh ponudb obrazložil (zgolj) z navedbo splošnih, pavšalnih in nekonkretiziranih razlogov. Posledično ponudnikom ni bila dana možnost ustrezne seznanitve z razlogi za zavrnitev vseh ponudb, organu pravnega varstva pa ni bil omogočen preizkus zakonitosti izpodbijane odločitve, s tem pa tudi ne vlagateljeve navedbe, da je razlog za zavrnitev vseh ponudb neresničen in (zgolj) navidezen, do katere se Državna revizijska komisija zaradi neobrazloženosti izpodbijane odločitve ni niti mogla opredeliti.

Četudi se, kot že pojasnjeno, od naročnika ne zahteva, da razloge za zavrnitev vseh ponudb utemelji do potankosti, pa se po drugi strani vendarle pričakuje, da jih navede jasno in konkretno oziroma določno do te mere, da je ponudnikom in Državni revizijski komisiji omogočen preizkus njihove zakonitosti. (Ustrezna) obrazložitev razlogov za zavrnitev vseh ponudb je nenazadnje pomembna tudi z vidika ugotavljanja bistveno spremenjenih okoliščin, ki so (edini) razlog za izvedbo novega postopka javnega naročanja za isti predmet (zadnja poved petega odstavka 90. člena ZJN-3), za katerega je v konkretnem primeru naročnik že navedel, da ga namerava izvesti.

Ker je naročnik v obravnavanem primeru odločitev o zavrnitvi vseh ponudb obrazložil z navedbo splošnih in pavšalnih, ne pa z navedbo konkretnih razlogov, ni mogoče zaključiti, da je odločitev naročnika sprejeta skladno s petim odstavkom 90. člena ZJN-3 in skladno s temeljnimi načeli (zlasti z načelom transparentnosti javnega naročanja iz 6. člena ZJN-3, s katerim se zagotavlja preglednost oddaje javnih naročil).

Državna revizijska komisija ob navedenem dodaja, da je naročnik v sklepu, s katerim je zavrnil zahtevek za revizijo, navajal, da je po poteku roka za oddajo ponudb ugotovil, da vhodni podatki, na katerih temelji javno naročilo, posledično pa tudi ponudbe vseh ponudnikov, niso v celoti skladni z dejanskim stanjem in da se mora obseg del zato bistveno spremeniti. Naročnik naj bi namreč ugotovil, da pri pripravi tehnične razpisne dokumentacije niso bili upoštevani vsi potrebni tehnični vidiki ter podatki, ki bi v celoti odražali dejansko stanje na daljnovodu in so nujno potrebni za pravilno določitev števila antivibratorjev in načina njihove pritrditve. Na podlagi podatkov iz razpisne dokumentacije po zatrjevanju naročnika zato ni bilo mogoče pripraviti ponudb za dobavo ustreznega števila antivibratorjev, s katerimi bi bila dosežena ustreznost dušenja vibracij, ki bi ustrezala dejanskemu stanju na daljnovodu.

Državna revizijska komisija v zvezi s predstavljenimi navedbami pojasnjuje dvoje: prvič, naročnikove navedbe, podane (še)le v postopku pravnega varstva, so prepozne in kot take neupoštevne. Enako kot vlagatelj v postopku pravnega varstva po tem, ko naročnik že odloči o zahtevku za revizijo, praviloma ne sme navajati novih kršitev, dejstev in predlagati novih dokazov (šesti odstavek 29. člena ZPVPJN), tudi naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo (torej v postopku pravnega varstva) ne sme navajati novih razlogov za utemeljitev odločitve o (ne)oddaji javnega naročila, ki jih ni navedel že v sami odločitvi, saj bi bilo vlagatelju s tem onemogočeno učinkovito uveljavljanje pravnega varstva. In drugič, tudi v primeru, ko predstavljene navedbe naročnika v obravnavani zadevi ne bi bile prepozne, bi bilo treba ugotoviti, da so te splošne in pavšalne, s tem pa neutemeljene.

Naročnik je v sklepu, s katerim je zavrnil zahtevek za revizijo, navajal tudi, da je oblikovanje predmeta javnega naročila v njegovi domeni (in ne v domeni ponudnikov). V zvezi s temi navedbami gre pojasniti, da vlagatelj nasprotnega niti ni zatrjeval. Državna revizijska komisija v konkretnem primeru tako ni odločala o sporu o tem, v čigavi domeni je oblikovanje predmeta

javnega naročila, temveč o sporu o tem, ali je naročnik (ustrezno) obrazložil odločitev o zavrnitvi vseh ponudb. Ker pa navedbe naročnika v zvezi z oblikovanjem predmeta javnega naročila za razrešitev (med strankama spornega) vprašanja o (ne)obrazloženosti izpodbijane odločitve niso bile pravno relevantne, se Državna revizijska komisija do njih ni opredeljevala.

Državna revizijska komisija je ob upoštevanju vsega navedenega zahtevku za revizijo ugodila in na podlagi 2. alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN razveljavila odločitev naročnika, kot izhaja iz dokumenta »*Odločitev o zavrnitvi vseh ponudb za javno naročilo: "Dobava antivibratorjev za Dv 110kV Ajdovščina-Divača ter DV220kV Podlog-Žerjavinec"*«, številka 894/BN/JN2022/00343 z dne 2. 3. 2023.

Skladno s tretjim odstavkom 39. člena ZPVPJN daje Državna revizijska komisija naročniku napotke za pravilno izvedbo postopka oddaje javnega naročila v delu, ki je bil razveljavljen. Ker je bila v konkretnem primeru (zaradi neobrazloženosti) razveljavljena naročnikova odločitev o zavrnitvi vseh ponudb, naj torej naročnik v postopku oddaje predmetnega javnega naročila sprejme katero od odločitev, ki jih predvideva ZJN-3, pri tem pa upošteva ugotovitve Državne revizijske komisije, kot izhajajo iz tega sklepa. Naročnik naj bo pozoren zlasti na to, da bo odločitev o (ne)oddaji javnega naročila, ki jo bo sprejel, obrazložil z navedbo jasnih, nedvoumnih in konkretnih razlogov, ki bodo omogočali preizkus zakonitosti sprejete odločitve.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo uveljavlja tudi povračilo stroškov postopka pravnega varstva, in sicer takse za predrevizijski in revizijski postopek, plačane v višini 1.000,00 EUR, stroškov za pripravo zahtevka za revizijo v znesku 1.900,00 EUR in 22 % DDV.

Če je zahtevek za revizijo utemeljen, mora naročnik v skladu s tretjim odstavkom 70. člena ZPVPJN iz lastnih sredstev vlagatelju povrniti potrebne stroške, nastale v predrevizijskem in revizijskem postopku, vključno s takso.

Ker je zahtevek za revizijo v konkretnem primeru utemeljen, je Državna revizijska komisija vlagatelju kot potreben strošek najprej priznala takso za predrevizijski in revizijski postopek, plačano v višini 1.000,00 EUR (gl. potrdilo o plačilu takse z dne 7. 3. 2023).

V skladu z ustaljeno prakso Državne revizijske komisije (gl. npr. odločitve v zadevah št. 018-056/2015, 018-069/2018, 018-054/2020, 018-084/2020) gre vlagatelju, ki v postopku pravnega varstva nastopa sam, kot potrebne stroške dela priznati petino zneska, ki bi mu pripadal, če bi bil v postopku pravnega varstva zastopan po odvetniku. Ob upoštevanju dejstva, da bi bilo v konkretnem postopku pravnega varstva, v kolikor bi vlagatelj nastopal z odvetnikom, vlagatelju – upošteva vrednost spornega predmeta, tarifno št. 44/1 Odvetniške tarife (Uradni list RS, št. 2/15 s sprem.) in vrednost točke v višini 0,60 EUR – treba priznati stroške za sestavo zahtevka za revizijo v znesku 780,00 EUR, je Državna revizijska komisija vlagatelju, v skladu z omenjeno prakso, kot potrebne stroške priznala stroške dela v višini petine navedenega zneska, to je znesek 156,00 EUR, razliko do priglašenega zneska v višini 1.900,00 EUR pa je zavrnila.

Državna revizijska komisija vlagatelju ni priznala priglašenega DDV, saj za njegovo priznanje ne zadošča le, da je vlagatelj davčni zavezanec, temveč je tudi potrebno, da je za opravljeno storitev obračunan DDV. Vlagatelj pa s pripravo lastnega zahtevka za revizijo ni opravil obdavčljive storitve, saj je zahtevek za revizijo pripravil zase, kar pomeni, da ga ni pripravil proti plačilu. Da

bi bil za opravljeno delo (priprava lastnega zahtevka za revizijo) obračunan in plačan DDV, vlagatelj tudi ni izkazal.

Državna revizijska komisija je tako vlagatelju kot potrebne priznala stroške v višini 1.156,00 EUR, ki jih mora naročnik vlagatelju povrniti v roku 15 dni od prejema tega sklepa, v primeru zamude pa skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od prvega dne po poteku roka za prostovoljno izpolnitev do plačila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Upravni spor zoper to odločitev ni dovoljen.

Predsednica senata:
Dr. Mateja Škabar,
članica Državne revizijske komisije

Vročiti:

- vlagatelju,
- naročniku,
- RS MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.